

Handlingsplan mot diskriminering och trakasserier/sexuella trakasserier. Runemoskolan F-6/Fritids 2021/2022

<p>Innehåll</p>	<p>Runemoskolans vision Mål Vilka omfattas av planerna Styrdokument Information Definitioner av begrepp Förebyggande verksamhet Förebyggande arbete i process Ansvarsfördelning Rutiner Upptäcka Undersöka och analysera Uppföljning och utvärdering Utvärdering, åtgärder och mål</p>
<p>Vision</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skolan ska arbeta med att förankra människans okränkbarhet. • Alla elever ska kunna delta i verksamheten på likvärdiga villkor. • Skolan ska präglas av respekt för var individ. • Skolan ska vara en trygg plats att utvecklas i.
<p>Mål</p>	<p>Att utifrån demokratins grundprinciper:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skapa en medvetenhet om människors lika värde. • väcka empati för att skapa en förståelse och respekt för sina medmänniskor. • upprätthålla Lagen (2010:800 samt diskrimineringslagen 2008:567) om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling på grund av: <ul style="list-style-type: none"> - Kön - Etnisk tillhörighet - Religion eller annan trosuppfattning - Sexuell läggning - Funktionsnedsättning - Könsoverskridande identitet eller uttryck - Ålder

Vilka omfattas av dessa handlingsplaner.	Dessa handlingsplaner berör alla individer som arbetar, studerar eller samverkar inom verksamheten t.ex. elever, lärare, föräldrar, elevhälsan, rektor, lokalvårdare, vaktmästare, etc.
Vad säger Lgr 11 om mobbning och kränkande behandling	Ingen skall i skolan utsättas för mobbning/kränkning diskriminering, tendenser till trakasserier/sexuella trakasserier skall aktivt bekämpas. Läraren skall uppmärksamma och i samråd med övrig skolpersonal vidta nödvändiga åtgärder för att förebygga och motverka alla former av kränkande behandling.
Vad säger skollagen?	Bestämmelser i diskrimineringslagen och skollagen förbjuder diskriminering, trakasserier/sexuella trakasserier och kränkande behandling. Verksamheten i skolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Var och en som verkar inom skolan skall främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö.
Vad säger Brottsbalken.	Brottsbalken 16 kap 8 paragraf säger att: Den som i uttalande eller i annat meddelande som sprids, hotar eller uttrycker missaktning för folkgrupp eller annan sådan grupp av personer med anspelning på ras, hudfärg, nationellt eller etniskt ursprung, trosbekännelse eller sexuell läggning, kan komma att dömas upp till två års fängelse eller om brottet är ringa till böter för hets mot folkgrupp.
Information	<ul style="list-style-type: none"> • Personal, elever och föräldrar ska informeras om lagstiftningen, handlingsplanerna mot kränkningar, diskriminering och trakasserier/sexuella trakasserier i samband med skolstarten och föräldramöten. • Personal, elever och föräldrar ska vara väl informerade om de åtgärder som tas om någon blir utsatt för diskriminering, mobbning eller kränkning av elev eller vuxen inom skolverksamheten. • Personal, elever och föräldrar ska ha vetskap om vem de ska kontakta vid eventuell anmälan. • vårdnadshavare ska genom veckobrev få kunskap om elevernas löpande rutiner och framtida evenemang.

Vad är kränkning?	Kränkning kan vara en upprepad eller enskild händelse och kan förekomma på många olika sätt som inte alltid är så tydliga och genomskådliga. Den kan komma i form av trakasserier, kränkningar som har och inte har med diskrimineringsgrunderna att göra. Kränkning är en handling som strider mot principen av människors lika värde och som ofta är ett uttryck för makt och kontroll av den utsatte.
Vad är trakasserier?	Trakasserier/sexuella trakasserier är kränkningar som är direkt relaterade till de sju diskrimineringsgrunderna och kan vara upprepade företeelser mot en eller flera och kan utföras av en grupp eller ensam individ. De kan visa sig som t.ex. att frysa ut någon, håna, förlöjliga någon på grund av tro, sexuell läggning, etc.
Vad är diskriminering?	Direkt diskriminering är när en individ särbehandlas på grund av någon av de sju diskrimineringsgrunderna. Indirekt diskriminering är när man tillsynes verkar behandla alla individer neutralt men den enskilde missgynnas på grund av sitt kön, etnisk tillhörighet, religion, sexuell läggning eller funktionsnedsättning, ålder eller könsöverskridande identitet eller uttryck.
Definitioner av de sju diskrimineringsgrunderna	Kön Kön definieras som att någon är kvinna eller man. Och gäller även individer som planerar att ändra eller har ändrat sin könstillhörighet. Etnisk tillhörighet Handlar om individens nationella eller etniska ursprung, hudfärg och liknade förhållanden. Det handlar även om att det är individen själv som definierar sin/sina etniska tillhörigheter utifrån sin egen bakgrund. Religion eller annan trosuppfattning Religion omfattar religiös tro som t.ex. kristendom, judendom, hinduism och islam. Annan trosuppfattning omfattar ateism, buddism och agnosticism som är övertygelser som har samband med eller grundar sig på någon religiös tro. Sexuell läggning Innebär individer som är heterosexuell, homosexuell eller bisexuell. Lagen skyddar dock inte individers sexuella beteende i form av olika uttryckssätt, så som exhibitionism.

<p>Definitioner av de sju diskrimineringsgrunderna</p>	<p>Funktionsnedsättning Är när en individs funktionsförmåga är beständigt begränsad fysiskt, psykiskt eller begåvningsmässigt. Den kan vara medfödd eller tillkommit av en sjukdom eller skada som kommer att påverka individen i framtiden. I diskrimineringslagen anses inte tillfälliga åkommor med besvärlighet som en funktionsnedsättning.</p> <p>Könsöverskridande identitet eller uttryck Avser individer som inte definierar sig som man eller kvinna eller genom sitt sätt att klä sig ger uttryck för att tillhöra ett annat kön.</p> <p>Ålder Räknas från individens födelse och alla åldrar omfattas av lagen. Det finns dock undantag inom förskolan/grundskolan med hänsyn till elevernas olika åldrar.</p>
<p>Här är fyra förutsättningarna för att det ska klassas som diskriminering</p>	<p>Nedan beskrivs förutsättningar och handlingar för att det ska definieras som diskriminering.</p> <p>Enkelt förklarat;</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Tillfällen eller moment som kränker eller missgynnar individen. 2. Handlingen måste relatera till någon/några av de sju diskrimineringsgrunderna. 3. Händelsen måste innehålla minst en av de sex formerna inom lagen som klassificeras som diskriminering. 4. Handlingsmomentet måste ha ägt rum i ett av de samhällsområden som lagen gäller (t.ex. skolan). <p>Det är viktigt att veta att även om alla dessa förutsättningar är närvarande så är det andra lagar och regler som också har sin roll och händelsen kan därför bedömas som icke diskriminerande.</p>
<p>De sex klassificerade formerna av diskriminering</p>	<p>Direkt diskriminering Är när någon i en likvärdig situation får ett sämre bemötande och det finns en koppling till någon diskrimineringsgrund.</p> <p>Indirekt diskriminering Är när en regel/regler verkar vara neutral/neutrala även då individer med koppling till diskrimineringsgrunderna missgynnas av dem.</p>

<p>De sex klassificerade formerna av diskriminering</p>	<p>Bristande tillgänglighet Är när en verksamhets inte på ett tillfredsställande sätt anpassar omgivningen så att den ger förutsättningar för att individer med funktionsnedsättning ska ha möjlighet att delta i den. Kravet på tillfredsställande åtgärder är beroende på hur kort- eller långsiktigt vistelsen blir, ekonomiska och praktiska förutsättningar för verksamheten samt andra lagar som bedömer om det brister i tillgängligheten och handlar om diskriminering.</p> <p>Trakasserier och sexuella trakasserier Är när någons handlande kränker en annan individs värdighet som har med en eller flera av diskrimineringsgrunder att göra. Det kan göras genom gester, utfrysning, hån, kommentarer och förlöjliganden.</p> <p>Sexuella trakasserier Är när någon utsätter en annan individ för sexuella anspelningar, oönskad uppmärksamhet i form av inbjudningar och komplimanger eller tafsar på individens kroppsdelar.</p> <p>Instruktioner att diskriminera Är när någon ger order om eller handleder en annan individ till att diskriminera någon annan.</p>
<p>Förebyggande verksamhet.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skolan arbetar aktivt med handlingsplanerna mot kränkande behandling, trakasserier/sexuella trakasserier och diskriminering genom att personal och elever tillsammans tar fram kartläggning, mål och åtgärder. • Varje termin har föräldrar och elever utvecklingssamtal tillsammans med klasslärare där de diskuterar elevens utveckling, trivsel och kamratrelationer.
<p>Förebyggande verksamhet i process.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • God kommunikation mellan hem och skola. • Trivselregler för skolan och vilka konsekvenser som sker om de bryts, regler som elever, föräldrar och personal är överens om. • Ett gott klassrumsklimat med god maktbalans mellan elev och lärare. • Rastvakter finns alltid ute på rasterna för att skapa en trygg omgivning och tillvaro, där vuxna är synliga så att eleverna känner att det har någon att gå till om de skulle behöva någon att prata med. • Faddergrupper som skapar gemenskap mellan de yngre och äldre eleverna. • Genom kartläggning och trivselenkäter mäta skolklimatet såsom eleverna upplever det här och nu för att kunna ta fram nya mål och åtgärder. • Kontinuerliga diskussioner och arbeten med värderingsövningar i klasserna, på klassråd och elevråd för att stärka gemenskapen.

<p>Ansvars- fördelning.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Huvudmannen (kommunen) bär yttersta ansvaret. • Rektor bär ansvaret för att all befintlig personal och eventuell vikarie är delaktig och väl insatt i handlingsplanerna mot diskriminering, trakasserier/sexuella trakasserier och kränkande behandling. • All personal är skyldig att se till att ingen mobbning eller kränkning förekommer. • Det är lärarnas uppgift att se till att alla elever och vårdnadshavare blir informerade om det som nämns ovan. • Rektor är ansvarig för att all personal får adekvat utbildning för att kunna utföra sitt arbete korrekt. • All personal är skyldig att se till att ingen elev utsätts för repressalier till följd av en eventuell anmälan.
<p>Rutiner Dokumentation</p> <p>- Korta, daterade, anteckningar av händelser, beslut, åtgärder och planering.</p> <p>Handlingen omfattas av sekretess, och bevaras i låst skolarkiv.</p> <p>Anteckning ska finnas i klasspärmen med datum och ärende.</p> <p>Gallring - Dokumentation kring avslutade ärenden följer kommunens gallringsregler.</p>	<p>Om diskriminering eller trakasserier/sexuella trakasserier upptäcks bearbetas det omedelbart och grundläggande åtgärder verkställs.</p> <p>Skolans trivselregler ska följas och varje individ ska ta ansvar för sina egna handlingar och förstå de konsekvenser dessa medför.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Elev diskriminerar/kränker/trakasserar annan elev:<ul style="list-style-type: none"> ○ Läraren samtalar med den utsatte för att få ett grepp om det som hänt. Vårdnadshavare blir informerade om händelsen och vid behov har elevens vårdnadshavare möjlighet att sitta med vid samtal. ○ Läraren samtalar med utsättaren eller utsättarna var för sig. Samtalet kan gå till enligt följande:<p>Läraren berättar lugnt och sakligt vad den vet och frågar förövaren om hen tycker att händelseförloppet stämmer. Om inte får utsättaren ge sin version, läraren talar om att den inte accepterar utsättarens beteende och negativa handling. Utsättaren får ge sitt löfte på att inte fortsätta med sitt negativa handlande.</p> ○ Om möjligt är försöker vi lösa konflikten tillsammans med de involverade om den utsatte önskar att prata med utsättaren. Alla involverade informeras om att det blir uppföljningssamtal och när det blir aktuellt. ○ Läraren kontaktar och informerar berördas vårdnadshavare om händelsen och samtalet som skett med eleverna och läraren och ger sitt löfte på att återkomma med information om uppföljningen samt ger möjlighet till samtal med lärare och elev om vårdnadshavare skulle önska det.

<p>Rutiner</p> <p>Dokumentation - Korta, daterade, anteckningar av händelser, beslut, åtgärder och planering.</p> <p>Handlingen omfattas av sekretess, och bevaras i låst skolarkiv.</p> <p>Anteckning ska finnas i klasspärmen med datum och ärende.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ○ Om uppföljningen visar att diskriminering/kränkningarna och trakasserier/sexuella trakasserier ändå fortsätter ska andra åtgärder omedelbart sättas in. <p>Ansvarig för detta är rektor, som beslutar om vilka åtgärder som måste sättas in efter diskussion med berörd elev, förälder och lärare.</p> <ul style="list-style-type: none"> ○ I de fall förseelsens art så kräver, ska ett lagenligt förfarande gälla. Exempel på detta är något som kan uppfattas som hets mot folkgrupp. Sådana handlingar kan vara åtalbara och ska polisanmälas. ○ Rektor informeras av den som upptäcker skäl för sådan polisanmälan. Polisanmälan görs av rektor. ○ Om någon elev upplever att de blivit kränkta ska det tas på allvar och utredas med detsamma. ○ Vid behov av stöd kan även annan expertis finnas till hands. ○ Alla händelser dokumenteras med tid, datum och händelse. <ul style="list-style-type: none"> • Vuxen kränker elev:<ul style="list-style-type: none"> ○ Om vuxen/lärare mobbar eller kränker en elev ska detta dokumenteras och anmälas till skolans Rektor som då utreder händelsen. • Elev kränker vuxen/lärare:<ul style="list-style-type: none"> ○ Om elev mobbar eller kränker en vuxen/lärare ska detta dokumenteras och anmälas till skolans Rektor som då utreder händelsen. • Vuxen kränker vuxen:<ul style="list-style-type: none"> ○ Om vuxen/lärare mobbar eller kränker en vuxen/lärare ska detta dokumenteras anmälas till skolans Rektor som då utreder händelsen. <p>Vid mobbning eller annan kränkning på vår skola kan elever och föräldrar kontakta klasslärare, skolkurator, sjuksköterska eller rektor.</p> <p>Alla kan nås genom kommunens växel 0271-570 00. Klasslärarna nås personligen i skolan. Klasslärarna i årskurs 1-3 nås på 072 518 54 05. Klasslärarna i årskurs 4-6 nås på 070 271 31 74 Förskoleklassen och fritidspersonalen nås personligen i skolan, på fritids eller på 070 296 59 77. Rektor Jörgen Edström nås på 0271-572 53.</p>
---	---

<p>Upptäcka</p>	<p>På Runemoskolan vill vi upptäcka eventuell kränkande behandling/mobbning i ett direkt skede.</p> <p>Kränkningar mellan elever äger vanligtvis rum utanför klassrummet, därför är det oerhört viktigt att det finns vuxna närvarande på raster, för att på ett tidigt stadium kunna upptäcka och ingripa vid kränkningar.</p> <p>Schema för rastvaktande personal är iordningställt vid läsårets start.</p> <p>Genom kontinuerliga samtal under terminerna med eleven och dennes vårdnadshavare kan man få vetskap om hur barnet mår, hur de trivs med sina klasskamrater, lärare mm.</p> <p>Det finns vissa tecken som man både som lärare och vårdnadshavare kan vara uppmärksam på t.ex. nedstämdhet, inga kamrater, trasiga eller ofta nedsmutsade kläder, blyertsstreck eller sönderrivet i skolböckerna, ovilja att berätta om skolan, ovilja att gå till skolan, huvudvärk eller magvärk speciellt på morgonen, blåmärken på kroppen.</p> <p>Dessa tecken kan innebära att det handlar om diskriminering, kränkande behandling, trakasserier/sexuella trakasserier, men kan även bero på andra skäl.</p> <p>Vi vill att vårdnadshavare som uppmärksammar något av de nämnda tecknen tar kontakt med klassföreståndaren. Om vi tror det beror på ledarskapet kontaktar vi rektorn eller huvudmannen.</p>
<p>Undersöka och Analysera</p>	<p>Genom kartläggning av inom- och utomhusomgivning, tillgänglighet, observationer, trivselenkäter, trygghetsvandring och samtal kan vi få underlag för att analysera och synliggöra de områden som ter sig problematiska, för att gemensamt diskutera utvecklingsområden och åtgärder.</p>
<p>Uppföljning och utvärdering.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Handlingsplanen ska revideras varje år tillsammans med personal, elever och vårdnadshavare. • Utvärderingen ska ligga till grund för kommande års arbete. • Utvärderingen ska innehålla vilka åtgärder som implementerats och vilken verkan de haft. • Åtgärder av både kort och långsiktig art och dess förväntade effekter bör redovisas.

**Utvärdering,
åtgärder och mål**

• Vi hade som mål under det gångna året att fortsätta arbetet med värdegrundsfrågor för att skapa en förståelse och respekt för våra medmänniskor och allas lika värde, de rättigheter, skyldigheter och ansvar vi har i vårt samhälle. Detta för att förebygga diskriminering av alla slag.

Vi gjorde detta kontinuerligt i klass, på klassråd, elevråd och genom att läsa och titta på filmer som vi sedan diskuterade om. Vårt mål inkluderade att fortsätta skapa en trygg skolomgivning genom samtal, kartläggning och trivselenkäter.

Under det gångna året förekom kränkningar som ledde till omfördelning av resurs, extra rastvakt, kontinuerliga möten mellan hem, personal och rektor. Elevhälsan blev inkopplad och personalen fick fortbildning av skolpsykologen.

Åtgärderna och det förebyggande arbetet resulterade i minskat antal kränkningar.

• Kartläggning av skolan och trivselenkäter synliggjorde områden som vi bör arbeta vidare med. Kartläggningen visade att områden såsom dusch och toaletter var utrymmen där man kände ett visst obehag. Som t.ex. toalettdörrarna vid klass 1-3 som är felhängda, då handtagen hakar i varandra, papperskorgarna blir överfulla och behöver tömmas oftare samt behövs det bättre pappershållare för att minska papperssvinet som också är bidragande till de översvämmade korgarna.

I omklädningsrummen skulle det behövas ett draperi vid ingången för att minska direkt insyn när dörren öppnas, vilket i sin tur skulle skapa en tryggare känsla.

Trivselenkäten påvisade att vi måste arbeta vidare med språkbruk och konflikthantering. En av åtgärderna blev ett hemskick till alla vårdnadshavare att samtala med sina barn om vikten att tala med ett vårdat språk och att visa hänsyn och respekt för varandra och att följa ordningsreglerna för allas trevnad.

• Genom utvecklingsamtal/samtal har vi tillsammans med vårdnadshavare och elever checkat av hur eleverna trivs på skolan och fritids, om de känner sig trygga och om de har någon kompis att vara med i skolan, på fritids eller hemma på fritiden.

Genom kommunikation och samarbetet med elever och vårdnadshavare har vi lyckats tillsammans att skapa bättre förutsättningar för att eleverna ska trivas och ha vänner på skolan, på fritids och på fritiden.

**Utvärdering,
åtgärder och mål**

Vi hade även som mål att se över tillgängligheten på vår skola, så att den på ett tillfredsställande sätt ger förutsättningar för att individer med funktionsvariation ska ha möjlighet att delta.

Vi har sett över tillgängligheten på vår skola och bedömer att den är tillfredsställande.

- Det kommande året fortsätter vi att arbeta med värdegrunden där vi diskuterar tillsammans med eleverna frågor om trygghet, jämlikhet, jämställdhet, rättvisa och vad det innebär. Om eleverna ska ha möjlighet att känna sig delaktiga och ha inflytande måste de först få kunskap om vad deras rättigheter, skyldigheter är, för att på så vis förstå det ansvar de själva har i vårt samhälle.

Vi fortsätter med samtal, kartläggning och trivselenkäter för att skapa en tryggare omgivning där eleverna känner sig delaktiga i de beslut som tas. Vi kommer att fortsätta arbeta med att förankra skolans reviderade trivselregler och dess konsekvenser som personal, elever och vårdnadshavare tagit del av.

Vårt mål är att stävja ett mindre lämpligt språkbruk och arbeta med konflikthantering för att ge eleverna ny kunskap om hur man kan agera och lösa en situation i de fall man inte kommer överens.

- Tillsammans med eleverna kommer vi att diskutera de orosplatser som synliggjorts vid kartläggningen och tillsammans finna lösningar på hur vi kan göra dem tryggare och behagligare.

Detta främjar allas rätt att känna sig trygg i skolan och skapar goda förutsättningar för ett gott samarbete mellan hem och skola.